

Европейски съюз

Решения за
по-добър живот

ПРОТОКОЛ

от първото заседание на Комитета за наблюдение на
Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.”

3 юли 2015г., зала „Средец”, София Хотел Балкан

Г-жа Яна Георгиева – главен директор на Главна дирекция „Оперативна програма „Околна среда“ в Министерство на околната среда водите“ приветства с добре дошли присъстващите и даде думата на **г-жа Ивелина Василева - министър на околната среда и водите за откриване на заседанието.**

Министър Василева поздрави членовете на Комитета за наблюдение (КН), представителите на ЕК и останалите гости и обяви, че формално започва изпълнението на новата програма, която е естествено продължение на ОПОС 2007 - 2013 г. Тя отбеляза, че съставът на КН до голяма степен представлява институциите, партньорите и организациите, които са представени и до този момент в КН и по този начин продължава традицията на установеното партньорство, широк диалог, прозрачност и взаимодействие по отношение на представянето на добри идеи, практики и предложения, които водят до желаните резултати. Тя отбеляза, че са постигнати видими резултати, свързани с дългосрочните ползи за обществото. Според нея подобряването на състоянието на околната среда и живота на хората в България, както и инвестиционната среда в населените места, са ключови за растежа на икономиката в страната. Г-жа Василева представи физическия напредък по програмата като подчерта, че до момента са изградени 35 съоръжения за пречистване на отпадъчните води и е положена повече от 2000 км. ВиК мрежа. В сектор отпадъци са завършени 7 регионални системи за управление на отпадъците (РСУО) и до края на годината се очаква приключването на 13 други. В сектор биоразнообразие са картирани всички местообитания и видове на територията на страната и има разработени 32 плана за управление на защитени територии и зони. Постигнат е сериозен напредък по отношение на целите, които са свързани с изпълнение на изискванията на екологичното законодателство. Броят на гражданите, които се ползват от вече изградените съоръжения в сектор води, е близо половин милион души, а в сектор отпадъци - близо 2 млн. души. Това е знак за мащабността и значимостта на оперативната програма, която е и една от най-тежките, от гледна точка на сложност на проектите и управление на инвестициите. Г-жа Василева отбеляза, че натрупаният опит и научените

уроци представляват добра основа за надграждане през новия програмен период. Тя подчерта, че сред добрите практики е изграденото партньорството между всички заинтересовани страни, които участват в управлението на програмата. По отношение на научените уроци г-жа Василева посочи, че основните от тях са опростяване на процедурите, по-ефективно управление на програмата и по-бързо администриране. Според нея това ще бъде постигнато чрез разработения Законопроект за управление на средствата от ЕС и новите правила и процедури, с възможностите за електронизация и системата ИСУН. Съществена част от научените уроци е доброто планиране, за да може програмният период да стартира с начертани стъпки и път, който да доведе до успешното изпълнение на новата оперативна програма. Тя отбеляза, че изграденият административен капацитет е безценен, че разчита на представителите на държавната и общински администрации, както и на всички екипи, участвали в изпълнението и управлението на проекти, да допринасят със своята експертиза и професионализъм за плавното развитие на процеса по изпълнение на програмата. Министър Василева отбеляза, че бързото стартиране на дейностите по програмата е обвързано с реализирането на важни реформи и въвеждането на нови елементи от оперативната програма - проекти за подобряване качеството на атмосферния въздух и превенция на наводнения и свлачища. Тя говори и за плановете на Управляващия орган (УО) на програмата за стартиране на първите три покани за проектни предложения на стойност общо 711 млн. лв., а също така и за планираните за обявяване до края на годината покани за проектни предложения, заложи в Индикативната годишна работна програма (ИГРП) на ОПОС 2014-2020 г. Добрата практика включва и запазването на устойчивото управление на програмата чрез УО, който има готовност да осъществи плавния преход между старата и новата оперативни програми. Г-жа Василева подчерта, че решенията на КН могат да подпомогнат максимално бързото стартиране на програмата.

Г-жа Яна Георгиева благодари на министър Василева за приветствието и за откриването на първото заседание на КН на ОПОС 2014 – 2020 г. и каза, че без добро сътрудничество е невъзможно да се реализира която и да е политика на МОСВ. Според нея изпълнението на програмата става съвместно и в диалог с представителите на ЕК, с които има разбирателство по много от въпросите, които предстоят да бъдат разисквани.

Думата за приветствие взе **представителят на ГД „Регионална политика” на Европейската комисия (ЕК) г-н Марек Теплански**. На първо място той изрази солидарност с думите на г-жа Василева и желание да коментира въпросите за партньорството и научените уроци. Той каза, че трябва да се разбере, че програмата не е на МОСВ и отговорността не е само на министерството, а е обща - на всички партньори и участници, които са еднакво отговорни. На второ място той изрази желание да се разгледат научените уроците и да се проведат съответните разисквания на срещите на КН. Той подчерта, че това е основен момент, от който следва да се подобри работата в бъдеще и благодари за професионалното и партньорско отношение на МОСВ по изготвянето на новата програма и при обсъждането на съдържанието ѝ през последните месеци. Резултатът от тези усилия е документ, представляващ солидна стратегия, която ще допринесе за подобряването на околната среда в България и условията на живот за

българите като цяло. Той отбеляза, че предстоят по-сериозни предизвикателства пред програмата, отколкото самото ѝ оформяне и че в бъдеще тя трябва да се управлява и изпълнява умно и интелигентно. Г-н Теплански препоръча дебатите на заседанието на Комитета за наблюдение да се съсредоточат около тези аспекти, както и върху резултатите - ключов критерий, по който да се работи. Той коментира, че КН има много важна роля в процеса на изпълнение на програмата и че предстои УО да представи функциите и работата на комитета и какво се очаква от членовете. Той призова всички да допринесат по възможно най-активен начин за изграждане на капацитета и подпомагане на УО за изпълняване на програмата като акцентира, че приносът на членовете е много важен и че очаква от тях разумни и конструктивни идеи във връзка с подобряване процеса на изпълнение през идните години.

Г-жа Славица Добрева, представител на ГД „Околна среда“ на ЕК, приветства присъстващите с приемането на финалния вариант на програмата и изрази надежда, че изпълнението ѝ ще доведе до съществени подобрения в състоянието на околната среда. Според нея, от гледна точка на ГД „Околна среда“, е изключително важно да се постигнат планираните резултати както по предишната, така и по новата програми. Във връзка с наказателните процедури, които ЕК е завела срещу България, тя припомни, че в момента тече наказателна процедура по неспазване на изискванията на Директивата за депата. Освен това страната ни е била дадена на съд и поради неспазване на изискванията за чистотата на атмосферния въздух, а скоро се очаква да започне процедура във връзка с пречистването на отпадъчните води, поради неизпълнението на целите в агломерации над 10 000 е.ж. Тя приветства мерките, които са заложили във връзка с изпълнението на този ангажимент и прикани да участват всички, съвместно с УО, при дефинирането на конкретните проекти, за да има открит и ясен диалог при управлението им и за да не е необходимо ЕК да бъде въвличана като арбитраж между двете страни, които участват в процеса. Г-жа Добрева пожела успешна работа на КН и изрази надежда, че присъствието на представители на всички заинтересовани страни следва да продължи и занапред, тъй като то е израз на желанието им да работят заедно за постигане на целите на програмата.

Г-жа Яна Георгиева премина към представяне на резултатите от проведената анкета с членовете на КН, отнасяща се до това кой в коя област се чувства най-полезен и по какъв начин би могъл да участва в управлението на програмата. Тя коментира, че по-голяма част от членовете на КН желаят да участват в приоритетна ос „Води“, на второ място е приоритетната ос, свързана със свлачищата и наводненията, а най-малко са членовете на КН, проявяващи интерес за работа по приоритетна ос „Биоразнообразие“. Г-жа Георгиева съобщи, че участващите в анкетата предпочитат да дават коментари по текстове, подготвени от УО, и проявяват най-малко желание за участие в писането на документи и предложения.

Г-жа Яна Георгиева обяви приключването на откритата част на заседанието, като помоли представителите на медиите да напуснат залата и пристъпи към одобряване на дневния ред.

В началото **г-жа Георгиева** докладва наличието на кворум в залата и каза, че поради невъзможност за включване в дневния ред на всички теми, които би трябвало да бъдат обсъдени на първото заседание, се планира организирането на още един Комитет за наблюдение в следващите два месеца. Тя уточни, че полученото предложение от ЦКЗ за включване в дневния ред на Плана за оценка на програмата и Стратегическия документ за предварителна оценка на финансовите инструменти, ще бъде отразено в дневния ред на следващото заседание, както и предложението от Българската асоциация на консултантите по европейски програми (БАКЕП), за обсъждане на планове за управлението на дейности по приоритетна ос „Техническа помощ“.

Г-жа Георгиева подложи на гласуване дневния ред, който беше приет единодушно и пристъпи към следващата точка от него – представяне на оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ (приета с Решение на ЕК С(2015)4144 от 15 юни 2015 г.). След приключване на презентацията тя премина към следващата точка от дневния ред - обсъждане и приемане на Вътрешни правила за работа на КН на ОПОС 2014-2020г. и проект на Кодекс на поведение на КН на ОПОС 2014-2020 г. **Г-жа Георгиева** даде думата на **г-жа Добринка Караджова – началник отдел в ГД ОПОС**, която представи предложенията и коментарите, постъпили по тази точка от дневния ред, от различните институции, както и становището на УО на ОПОС по тях, след което думата беше дадена на членовете на КН.

Г-жа Катерина Раковска, WWF, направи предложение по чл. 2, ал. 7 да отпадне ограничението за брой резервни членове, които да присъстват на заседанията.

Г-жа Караджова отговори, че предложението да има максимум двама представители от организация, е свързано с формата на събитието и логистичната му организация. Тя предложи да се приеме коригиране на Вътрешните правила за работа на КН в чл. 2, ал. 7 в тази посока, като изменението бъде само за представители на юридически лица с нестопанска цел за общественополезна дейност и на академичната общност, поради спецификата на техния избор.

Думата за изказване поиска **г-н Дончо Иванов, Коалиция за устойчиво развитие (КЗУР)**. Той отбеляза, че не са докладвани внесените предложения по вътрешните правила от страна на КЗУР и гражданско сдружение „Хармония“ и помоли за отговор.

Г-жа Караджова поясни, че постъпилите предложения от КЗУР, не са съгласувани както е предвидено в ПМС 79/2014 г. и поради това не са представени.

Г-н Иванов отговори, че са съгласувани на национална конференция и на заседание на тези организации и допълни, че няма друг орган според Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ЗЮЛНЦ), с който трябва да се съгласуват.

Г-жа Георгиева взе думата, за да уточни, че представителите на неправителствения сектор и специално на екологичните организации в КН на ОПОС са група от организации,

които излъчват един общ представител в рамките на КН и съгласно чл. 18 на ПМС 79/2014 г., становищата, които се представят от тяхна страна, трябва да бъдат съгласувани. Тя съобщи, че такова съгласувано становище не е получавано в МОСВ и поради тази причина не е подложено на коментар.

Поради липса на други коментари, Вътрешните правила за работа на КН на ОПОС 2014-2020г. и Кодексът на поведение на КН на ОПОС 2014-2020 г. бяха подложени на гласуване и приети с консенсус.

Г-жа Георгиева пристъпи към следващата точка от дневния ред – Индикативната годишна работна програма (ИГРП). Тя информира, че представената на членовете ИГРП е преминала съгласувателна процедура от Съвета за координация при управлението на средствата от ЕС (СКУСЕС), но впоследствие по нея са получени много коментари и предложения от членове на КН и потенциални бенефициенти. Поради тази причина ИГРП се представя на членовете на комитета за дискусия. Г-жа Георгиева отбеляза, че след края на заседанието всички приети предложения ще бъдат обобщени и подложени на гласуване чрез писмена процедура.

Думата беше дадена на **г-жа Светлана Жекова, заместник-главен директор на ГД ОПОС**, която представи ИГРП за 2015 г. Тя каза, че до края на годината се предвижда да бъдат обявени 14 процедури и добави, че УО разчита много на всички бенефициенти за осъществяването на тази амбициозна цел. Г-жа Жекова представи накратко постъпилите коментари по ИГРП преди заседанието на КН, включително приетите при съгласувателната процедура в СКУСЕС. Дискусиите засегнаха по-конкретно предложението на Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ) и на Южен централен регион за планиране (ЮЦР) относно включване в ИГРП на процедурата за изграждане на компостиращи инсталации, заедно с инсталации за предварително третиране на отпадъците (първоначално предвидена за 2016 г.). Г-жа Жекова отбеляза, че УО на ОПОС приема включването на т.нар. комбинирана процедура в ИГРП и изложи предложения от страна на УО подход.

Г-жа Малина Крумова, ЦКЗ, предложи да се обсъди вариант вместо две отделни процедури, да се обяви една с два компонента. По този начин ще се изпълни по-добре планирането на общините, тъй като всички условия ще бъдат известни – както само за компостиращи инсталации, така и за компостиращи със сепариращи инсталации.

Г-жа Георгиева изрази желанието си предложението на **ЦКЗ** да бъде подложено на обсъждане. Тя обясни, че е предложено да се започне с процедура за компостиращи инсталации за зелени отпадъци, тъй като оползотворяването на тези отпадъци ще бъде организирано най-лесно. Също така допълни, че поставената цел към 2018 г. е определено количество биоразградими отпадъци да бъде отклонено от депониране и обясни, че ако се приеме предложението за една процедура с два компонента, подготовката ѝ ще се отложи във времето, което означава и отлагане стартирането на проектите и изпълнението на целите.

Г-н Емил Савов, НСОРБ, коментира, че предложението за две процедури е по-удачно. Той каза, че подчерта важността на предварителното третиране на битовите отпадъци поради финансовото отражение върху всеки гражданин, като обръна внимание върху факта, че общините са подложени на санкции по Закона за управление на отпадъците, които се отразяват в такса смет всяка година. Ако не се реагира на този етап, след 2018 г. тази такса ще бъде непоносимо висока.

Г-жа Георгиева изрази съгласие процедурите да са две и каза, че има желание да се проведат по-задълбочени разговори и анализи сред общините, при които да се обсъдят възможностите за събиране на биоразградими отпадъци за инсталациите за предварително третиране.

Г-н Атанас Калчев, кмет на Община Кричим и представител на Южен централен регион за планиране подкрепи коментарите на НСОРБ и представи на вниманието на КН внесените писмено до председателя на КН предложения от областите, които представлява. Той приветства бързото стартиране на процедурата за изграждане на компостиращи инсталации, заедно със съдове за разделно събиране и извозващи автомобили и отбеляза, че това е важно за общините, за да могат да се справят с третирането на зелените биоразградими отпадъци и да постигнат общоевропейските цели за намаляването на количествата им. Той коментира, че изискването за минимален годишен капацитет на компостиращите инсталации от 2000 т./г., означава, че допустими за финансиране ще бъдат само общините с областни градове от региона и по този начин ще се повтори централизираният подход, аналогично на подхода за изграждането на депа за битови отпадъци. Г-н Калчев заяви, че този подход не е подходящ и правилен по отношение на компостиращите инсталации, тъй като не отговаря на европейската и националната политики отпадъците да се преработват възможно най-близо до източниците им на генериране. Той поясни, че това се прави с цел да не се повишат транспортните разходи за извозване им и количеството на отделените вредни емисии. В информацията за процедурата е заложено изискване за анализ, който да доказва кой подход е по-добър – централна инсталация или повече инсталации на отделни групи общини, което означава, че допустими за финансиране трябва да са и двете алтернативи. Той направи предложение ограничението за капацитет на инсталациите да отпадне или да се намали. Предложи още предвидената за обявяване през 2016 г. покана за включване и на други компоненти в допълнение към компостиращата инсталация на дадена площадка, да се обедини с настоящата покана или да се обяви като отделна процедура най-късно до края на 2015 г. В заключение г-н Калчев прикани членовете на КН да обсъдят и приемат положително изложените предложения като обръна внимание, че за малките и средните общини в България е важно да се изгради мрежа от компостиращи инсталации. Той отбеляза, че е необходимо да се насочат повече средства от ОПОС за реализиране на тази цел, понеже не се предвижда национален инструмент за финансиране в тази област.

Г-жа Георгиева отговори, че засегнатите от г-н Калчев въпроси са свързани с критериите за оценка на бъдещите проектни предложения, които ще бъдат дискутирани в детайли

отделно, тъй като има различни мнения от представителите на други организации. Относно предложението за изтегляне на процедурата за компостиране заедно с предварително третиране по-рано тя обяви, че УО го подкрепя.

Г-н Иван Иванов, представител на Асоциацията на индустриалния капитал в България, постави два уточняващи въпроса. Първият е защо регионалните прединвестиционни проучвания се ограничават само в 14 области и изрази притеснението си, че в края на програмния период това ще компрометира целта, която е да се покрият всички агломерации с над 10 000 е.ж. с пречиствателни съоръжения за отпадъчни води. Той каза, че паралелно с окрупняването на ВиК операторите в областите трябва да се подготвят регионални прединвестиционни проучвания (РПИП) в цялата страна. Вторият въпрос е свързан с това на какъв етап е подготовката на заданието за тези РПИП, тъй като има много въпроси и запитвания от страна на организациите, на които е представител, както и от страна на ВиК оператори, които не са запознати със заданието, а участват активно с предоставянето на информация и ще бъдат бенефициенти. В тази връзка той предложи да има публично обсъждане на заданието, или то да бъде съгласувано с ВиК операторите.

Г-жа Георгиева отговори на първия въпрос, че стремежът е към регионализация, в резултат на което на финала да има регионален проект, който да отчита особеностите на региона, капацитета на ВиК оператора и съответните нужди, които трябва да бъдат покрити. Тя уточни, че консолидираните оператори към момента са 16 на брой, 15 от които в цялата страна и 1 на територията на гр. София. По отношение на втория въпрос тя отговори, че подготовката на ПИП е на финала и допълни, че не е удачно обхващат и съдържанието на техническото задание да бъде предварително консултирано с хора, които в последствие ще участват в тръжната процедура като евентуални бъдещи изпълнители на тези проекти.

Г-н Марек Теплански от ГД „Регионална политика“ на ЕК взе думата, за да обясни, че е полезно освен да се обсъжда кога да стартират определени процедури и за колко пари, да се гледа и какви обективни резултати и цели се поставят и как те да бъдат постигнати, защото въпросът не е само да се инвестират средства, а да се постигнат и резултати. Той обърна внимание, че преди да се разглеждат индивидуални процедури, следва да се обсъди как различните дейности спомагат за постигането на определени цели. Предложи преди да се разглеждат конкретни мерки, да се видят целите на различните приоритетни оси и след това да се чуе становището на УО относно последователността на обявяване на различните процедури. Той изрази разбирането си, че много от членовете на КН са и бенефициенти по програмата и отбеляза, че не желае дебатът да се фокусира върху разисквания относно кой ще ползва парите, а преди всичко да се има предвид доброто изпълнение на програмата. Г-н Теплански обърна внимание, че бюджетът на програмата не е способен да покрие съществуващите нужди в България и единствено най-добрите и най-целесъобразни проекти, които ще постигнат най-сериозни резултати, ще бъдат одобрени за финансиране. Относно дебата за прединвестиционните проучвания във ВиК отрасъла на регионално

ниво, той поясни, че целта е да се изгради един самостоятелен и самофинансиращ се сектор. Отбеляза още, че ще се инвестира в консолидирани регионални рамки с предварителни условия, които са ясни, непроменяеми и осигуряват ефективно изразходване на средствата. Изпълнението на реформата във водния сектор в България представлява приоритет на оперативната програма. Г-н Теплански предложи в бъдеще да се организира конкретно събиране на Комитета за наблюдение, с оглед по-задълбочено навлизане в подробностите на стратегията на УО по отношение на ИГРП и програмата като цяло.

Г-жа Георгиева отговори, че следващият комитет ще бъде организиран по този модел и ще бъде посветен основно на разглеждане на критериите за оценка на проектни предложения по другите приоритетни оси. Тя изрази съгласие, че има нужда от обобщаване, съкращаване и насочване на информацията, за да е ясна стратегията на УО. Отбеляза още, че от трите предложени за обсъждане процедури става ясно, че УО на ОПОС се ръководи основно от резултата, който се цели да бъде постигнат с оперативната програма. Г-жа Георгиева допълни, че ОП е възприемана по-скоро като бизнес план, а не като сметка за усвояване на средства. Поради тази причина се започва с предложените процедури – за да има гаранция за наличието на жизнеспособни и качествени проекти, с които към 2018 - 2023 г., по време на основните периоди за отчитане, да бъдат отбелязани постигнатите резултати, поставени в оперативната програма, които са съобразени и с целите на държавата.

Г-жа Росица Петрова, дирекция „Управление на водите“ в МОСВ, направи предложение за допълване на четвърта процедура по приоритетна ос 1. Тя е свързана с екологичната оценка на плановете за управление на речните басейни. Г-жа Петрова предложи в процедурата да бъде добавена и екологичната оценка за програмите от мерки по Рамковата Директива за морската стратегия. По този начин тя ще бъде приета като пети програмен документ в рамките на тази процедура, със съответното пропорционално увеличаване на индикативната сума за процедурата.

Г-жа Георгиева отговори, че предложението ще бъде обсъдено, за да се прецени доколко то е в съответствие с целите на Оперативната програма.

Г-жа Мадлена Станимирова, Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС), предложи да се направи актуализация на сумата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (БФП) по процедура *„Разработване на методи за анализи на води, седименти и биота и дооборудване на лабораториите на ИАОС“*, като заложената сума 4,5 млн. лв. бъде повишена на 5,05 млн. лв. Мотивите за това са, че в предварително подадената информация не са включени средствата за управление на проекта и не е взета предвид промяната в курсовете на различни валути, което е пряко обвързано с прогнозните цени за закупуване на необходимата апаратура. Тя допълни, че според забележките на ЕК по оценка на първите плановете за управление на речните басейни, трябва да се увеличат водните тела и пунктовете за набиране на данни и мониторинг. Всичко това води до

необходимостта за по - прецизна оценка на необходимите средства, за да се изпълнят задълженията по Директивата за приоритетните вещества и специфични органични замърсители във водите. Следващото предложение, което направи г-жа Станимирова, е свързано с прецизиране в заглавието на процедурата, като в него бъде добавено освен „разработване“ и „въвеждане“ на методите за анализи на води, седименти и биота .

Г-жа Георгиева отговори, че всички получени предложения трябва да бъдат обобщени и Индикативната годишна работна програма да бъде представена за одобрение по писмена процедура, за да могат членовете да вземат информирано решение като се запознаят с всички аргументи, свързани с предложенията.

Г-н Дончо Иванов, Коалиция за устойчиво развитие, коментира, че при представянето на ИГРП от г-жа Жекова не са докладвани представените коментари и становища от страна на гражданско сдружение „Хармония“ и от „Коалиция за устойчиво развитие“.

Г-жа Георгиева отново отбеляза, че представените коментари не са съгласувани с всички екологични организации.

Г-н Иванов коментира, че такъв отговор не е получен от страна на Секретариата на комитета, УО или МОСВ и добави, че в заповедта за определяне на поименния състав на КН като титуляр е посочен г-н Илиан Пътев, който е внесъл за одобрение подготвените предложения.

Г-жа Георгиева поясни, че според приложения механизъм за избор на представители на ЮЛСНЦ, одобрените екологични организации трябва да излъчат общ представител. В тази връзка има получено писмо с номинираните представители, съгласно което титулярите се сменят всяка година на ротационен принцип. Г-н Пътев е определен за представител за 2014 г., а за 2015 г. представител е г-жа Раковска.

Г-н Савов, НСОРБ, повдигна въпроса за водната реформа и коментира, че НСОРБ е единствената организация, която не подкрепи ОПОС 2014 - 2020 г., най-вече заради нея. Той заяви, че с един изкуствен аргумент за историческото развитие на определени оператори, повече от половината територия на страната се лишава от инвестиции във ВиК инфраструктура. Настоя дебатът на тази тема да бъде проведен още веднъж. Г-н Савов заяви, че в крайна сметка местните власти са най-близо до хората, а те не могат да обяснят на тази част от общините, които остават извън обхвата на ОПОС, защо наличието на държавно или смесено държавно и общинско дружество в някаква територия е условие Европейският съюз и българската държава да не инвестират в нея. Г-н Савов представи коментарите на НСОРБ и по приоритетна ос 4 „*Превенция и управление на риска от наводнения и свлачища*“. Отбеляза, че това е много болезнена тема, тъй като последните две години са много лоши от гледна точка на щети и на последствия. Само за изминалата година е възникнала необходимост от 250 млн. лв. за покриване на разходи за възстановяване на публичната инфраструктура, които няма от къде да бъдат намерени. Той направи предложение в частта инвестиционен ресурс по тази приоритетна ос да се добавят

и общините, без да се определят финансови параметри. След одобряване на общия ресурс за настоящата година и на допустимите бенефициенти, в диалог с МРРБ, е необходимо да се направи класификация на свлачищата като сериозност и като заплаха най-вече за човешкия живот, както и да се очертае наистина важното за нас като държава.

По отношение на приоритетна ос 5 „Подобряване качеството на атмосферния въздух“, г-н Савов поиска пояснение, че при условие, че има изготвени общински програми, които са минали всякакви форми на обсъждане, защо е необходимо да се подлагат отново на анализ? Според него наличните планове са достатъчен инструмент за инвестиране и предложи мерките, които отговарят на правилата за държавна помощ, да бъдат финансирани директно, при възможност дори преди зимния сезон.

Г-жа Георгиева отговори, че с цел да подпомогне дискусиата, последователно ще даде възможност за отговор от страна на г-н Теплански, след това на г-н Ангелов и накрая ще се изкаже и тя.

Г-н Теплански попита представителя на сдружението на общините какви са конкретните суми, инвестирани във водния сектор.

Г-н Савов отговори, че предвиденият ресурс е многократно по-малък от потребностите и уточни, че тяхната организация не спори за това. Той изрази принципно несъгласие с условието да има наличие на оператор, който е търговско дружество, да може да предопределя потребностите на хората.

Г-н Теплански коментира, че България разполага с ресурс от 5-6 млрд. евро за всички оперативни програми. Математическото изчисление показва, че не всяка община ще получи европейски средства не само за водна инфраструктура, а и за всички покрити от оперативната програма сектори. Нуждите са фразиращо големи и за това следва да се приоритизират. Това е причината инвестициите да се фокусират върху агломерациите с над 10 000 е.ж. Той информира, че в момента са идентифицирани над 80 агломерации, които са в несъответствие със законодателството и е ясно, че не всяка ще се сдобие с финансиране по оперативната програма, от което следва да има приоритизиране и подбор.

По отношение на водната реформа той изрази изненада, че общините не я подкрепят. Обясни, че с тази реформа се цели да се изгради една по-устойчива система от съществуващата, тъй като в момента този сектор не е устойчив. Г-н Теплански отбеляза, че явно е необходимо да се организира среща между МОСВ, общините и ВиК дружествата, за да се изяснят фундаментите и принципите на реформата, както и целите, които се преследват с реализирането ѝ.

Относно свлачищата, той изрази подкрепа за извършване на приоритизация, с цел да се конкретизират най-потърпевшите местности, защото това са области и общности, които трябва да бъдат предпазени. Г-н Теплански припомни, че в момента се разисква индикативната програма на УО за 2015 г. и не е нужно да се навлиза в подробности

относно всяка процедура. Той уточни, че целта на това заседание на КН е да се разгледа какво предстои до края на годината, а не да се навлиза в конкретика.

Г-жа Георгиева коментира, че представената ИГРП очертава общото планиране и в по-малка степен детайла и изрази мнение, че обикновено трудностите се крият в детайлите. Тя каза, че ако от сега не сме сигурни на каква основа поставяме работата на оперативната програма, в последствие ще имаме проблеми. В тази връзка е инициативата на УО за създаване на неформални работни групи в рамките на КН, за да може диалогът да се насочи към заинтересованите хора, които се чувстват уверени в дадена тема и да се постигне максимален резултат. В допълнение тя помоли за попълване на анкетата, изпратена по-рано на всички членове на комитета, за да може неформалните работни групи да работят по-ефективно.

Г-жа Веселина Георгиева, Българска асоциация на консултантите по европейски програми, изрази подкрепа за стратегията на програмата, в частта ѝ за ефективното изразходване на ресурса за ВиК сектора. Тя постави въпрос дали посоченият в ИГРП ресурс е пълният, който се предвижда за подготовка на регионални ПИП, или в последствие, ако се ускори реформата, ще има пари за подготовка на нови такива. Освен това, тя отправи предложение ВиК дружествата да бъдат поканени да излъчат представители в КН, тъй като те са основни бенефициенти по приоритетна ос „Води“.

Г-жа Георгиева изрази съгласие с предложението да бъдат поканени представители на ВиК сектора като поясни, че в случая инвестициите по ОПОС ще бъдат фокусирани върху консолидираните държавни ВиК оператори, чиито принципал е Министерството на регионалното развитие и благоустройството, което има представители в КН. Тя допълни, че секторът е представен и от Българската асоциация по водите, но в бъдеще предстоят задълбочени дискусии и с ВиК операторите. Относно първия въпрос г-жа Георгиева уточни, че за момента това е ресурсът за обособените територии, които са с консолидиран ВиК оператор и ако в бъдеще някой друг се консолидира и има пари по програмата, ресурсът може да бъде разширен.

Г-н Теплански подкрепи предложението на г-жа Георгиева да се организира по-задълбочен дебат в рамките на работни групи, където конкретни въпроси може да се разглеждат по-подробно. По отношение на реформата във водния сектор той отбеляза, че дефинираната цел на програмата е да се инвестира във водната инфраструктура, за да се подобри третирането на отпадъчните води и като цяло управлението на водния цикъл. Това представлява основен фокус на приоритетната ос и предимството на този подход е, че има общ пакет техническа помощ за новите бенефициенти във водния сектор. Той отбеляза, че има изградена визия за модела и начина на опериране на ВиК сектора след реформата, която протича, и е важно да се постигнат правилните резултати. Следващата фаза на изпълнение на реформата би следвало да цели консолидация на водния сектор и окрупняване на асоциациите и операторите, както и да има структурни организационни механизми.

Г-жа Тая Христова, кмет на община Габрово и представител на Регионалния съвет за развитие на СЦР за планиране, изрази мнение, че би било по-справедливо всички агломерации, без значение дали се обслужват от единен оператор или от няколко, да имат изготвени ПИП за всички региони. По този начин може отговорно да се прецени кои проекти да бъдат приоритизирани. Тя отбеляза, че е важно инвестициите да бъдат базирани на критерии за решаване на важни проблеми и най-високо качество на изпълнение. Изрази надежда, че представителите на ЕК ще вземат предвид това, което се изказва като предложения.

Г-н Теплански увери г-жа Христова, че разбира загрижеността ѝ и обясни, че с този подход се опитват да разрешат проблеми, а не да създават нови.

Г-жа Георгиева даде думата на г-н **Иван Ангелов, дирекция „Опазване чистотата на въздуха“ в МОСВ** и на г-н **Нанков, МРРБ**, за да могат да бъдат обсъдени и другите въпроси по оперативната програмата.

Във връзка с коментара от страна на НСОРБ, **Г-н Ангелов** отговори, че държавата е имала намерение да направи анализ на общинските програми за управление на качеството на атмосферния въздух (КАВ) още през 2010 г., но поради липса на средства анализът ще бъде осъществен чрез финансиране по новата оперативната програма. Той обясни, че целите на анализа са да има ясна и еднозначна представа за това какво е положението в общините и те да бъдат подпомогнати. По отношение на коментара, че общините не могат да прилагат определени мерки, той обясни, че в момента се правят промени в Закона за чистотата на атмосферния въздух, които ще им дадат възможност да ги прилагат. Г-н Ангелов допълни, че в програмите за управление на КАВ, които се изпълняват в момента, има неточности и те не отразяват реалното положение. Освен това с изготвянето на новите програми ще се повиши нивото на информираност на всички, които са ангажирани с тези процеси.

Г-н Савов, НСОРБ, постави въпроса защо трябва да се харчат европейски пари за нещо, което трябва да се прави по силата на българското законодателство. Европейските средства трябва да бъдат насочени по предназначение, а именно в инвестиции, които пазят здравето на хората. Той коментира, че още по време на работните групи е направена забележка от тяхна страна относно стойността на ресурса, предназначен за вътрешните структури на МОСВ и МРРБ. Също така изказа мнение, че има много проблеми, които трябва да бъдат решени и за които са необходими нормативни промени. Настоя за проблемите, за които не са необходими такива промени, да се намери финансиране веднага, вместо отново да се дават пари за анализи и изследвания.

Г-жа Георгиева отговори, че очевидно е необходимо да има още една среща на КН за дискусия по всяка приоритетна ос, включително ПО за качество на въздуха, защото там има какво да се обсъди и даде думата на **зам. министър Николай Нанков** във връзка с коментарите относно свлачищата.

Г-н Нанков изказа несъгласие със становището на г-н Савов, НСОРБ, относно подхода, по който се категоризира и обективизира приоритетността на свлачищата. По отношение тяхното значение и измеримост е видно, че тези, които са в населени места, са по-приоритетни от тези, които засягат инфраструктура - пътна или водоснабдителна. Той коментира, че републиканските пътища не само преминават през населените места, но те ги и свързват и отрицателният ефект е много по-голям, когато се засяга едно такова инфраструктурно съоръжение - не само като финансово измерение, но и като пропуснати ползи за обществото. Избраният подход при приоритизация е заложен в националния документ, приет от Министерския съвет във връзка с цялостната политика за превенция и укрепване на свлачищата в страната. По отношение на темата за ВиК отрасъла, той благодари на г-н Теплански за развитата от него концепция и каза, че говорейки за водна реформа не просто трябва да коментираме, че необходимото условие за разходване на ресурс за даден сектор е *пари срещу реформи*, а да разходваме пари и *за реформи*. Това е принципното различие между държавната политика и становището на НСОРБ. В заключение г-н Нанков припомни, че националната политика и изискванията на ЕК са да имаме един устойчив и стабилен сектор, който да гарантира необходимите количества питейна вода. Тя трябва да е с необходимото качество, на социално поносима цена, а пречистването на отпадъчни води да става при спазване на всички изисквания на европейското законодателство. В тази връзка най-удачен е приетият регионален подход, при който добавената стойност е в пъти по-голяма.

В заключение на обсъжданията по ИГРП **г-жа Георгиева** обобщи, че във връзка със свлачищата е необходимо да се организира среща, за да се направи приоритизация, тъй като ресурсът за тях е малък, а нуждите са много. Основен приоритет е запазване здравето и живота на хората. По отношение на всички коментари и предложения, изказани в дискусиата до момента – информира, че те ще залегнат в редактирана годишна работна програма, която ще бъде изпратена на всички членове на КН, за да бъде подложена на писмено гласуване. С това предложение **Председателят на КН** затвори темата и разпусна заседанието за кратка почивка.

След почивката **Г-жа Яна Георгиева** премина към следващата точка от дневния ред: Обсъждане на предложението за критерии за подбор на проекти по приоритетна ос „Отпадъци“ и даде думата на **г-жа Цонка Дрянкова, началник на отдел „Програмиране и планиране“ в ГД ОПОС**, за представяне на предложението на УО.

Г-жа Дрянкова приветства присъстващите и отбеляза, че основната цел на процедурата е да се намали количеството на депонираните битови отпадъци. Фокусът е върху зелените отпадъци, защото те имат най-голям дял от биоразградимите отпадъци. Освен това тяхното събиране се организира лесно и по-бързо може да се стартира с проекти. Тя обърна внимание, че финансовият ресурс по процедурата е 117 млн. лв., но той ще бъде намален на около 97 млн. лв., като останалата част ще бъде за т.нар. комбинирана процедура. Тя ще включва както компостиращи, така и инсталации за предварително третиране. Г-жа Дрянкова увери, че ще се направи всичко възможно двете процедури да

бъдат обявени през 2015 г., за да могат общините адекватно да планират и да подготвят своите проекти, в зависимост от идентифицираните нужди. Тя добави, че целта е процедурите да са разделени, защото може да има общини, които да нямат необходимост от предварително третиране, а само от компостиращи инсталации. Бенефициенти по тази процедура са общините, а срокът за кандидатстване е 12 месеца. Г-жа Дрянкова припомни, че задълженията на общините да изготвят морфологични анализи до септември тази година изискват технологично време. Тя добави, че процедурата е конкурентна и оценката на проектите няма да стартира преди да приключи този 12 месечен срок за кандидатстване. Уточни още, че концепцията е по-добрите проекти да получат финансиране и отбеляза, че информацията е изпратена на всички членове на Комитета за наблюдение.

Г-жа Яна Георгиева взе думата за допълнение. Тя акцентира на това, че тази процедура трябва директно да подпомогне изпълнението на програмата, а целта е намаляване и отклоняване на по-голямо количество биоразградими отпадъци от депониране. Г-жа Георгиева обърна внимание, че се изисква актуален морфологичен анализ, за да се гарантира, че на територията на съответната община има достатъчно зелен отпадък, за да може съоръжението, което се изгражда, да е икономически ефективно. Друг важен акцент, на който тя се спря е, че проектите трябва да са с налични документи, свързани с закупуване/отчуждаване на земята, ПУП и определяне на площадки. Тя припомни, че тези процедури са спъвали изпълнението на проектите в предишния програмен период. Ръководителят на УО изрази мнение, че по този начин се гарантира финансирането на проекти, които са готови и чието изпълнение може да започне веднага. Тя даде думата на **г-жа Дрянкова** за дискутиране на конкретните критерии и постъпилите предложения по тях.

Г-жа Дрянкова отбеляза, че по отношение на компостиращите инсталации са получени коментари от НСОРБ, от община Кричим като представител на Южен централен регион за планиране (ЮЦР) и от Централното координационно звено. Тя пристъпи към обсъждане на коментарите от ЦКЗ и уточни, че по някои от тях по-рано са дадени разяснения и същите са оттеглени. Част от коментарите се отнасят до прецизиране на текстовете, така че те да са по-ясни за потенциалните бенефициенти. Други се отнасят до мястото на даден критерий - дали да бъде в една секция или прехвърлен в друга. Г-жа Дрянкова потвърди, че като цяло коментарите на ЦКЗ са приемливи и ще бъдат отразени, тъй като не променят по същество критериите.

По отношение коментарите на НСОРБ и на ЮЦР – г-жа Дрянкова отбеляза, че те са в една и съща посока и касаят избраните минимални капацитети, които ще бъдат допустими за финансиране. Предложението на НСОРБ и на общините от Южен централен район е да се намали долният праг (2000 т./год.) на допустимите капацитети.

По този въпрос беше дадена думата на г-жа **Светлана Божкова** – член на КН от секторната дирекция „Управление на отпадъците и опазване на почвите“ в МОСВ, за предоставяне на информация и обосновка за това как е определен този минимален праг.

Г-жа Божкова припомни, че през 2010 г. е разработен Национален стратегически план за поетапното намаляване на количествата биоразградими отпадъци, които са предназначени за депониране, и действието на този план е до 2020 г. Тя допълни, че планът е разработен в съответствие с изискването на Директивата за депониране на отпадъците и в него населените места са разделени на три типа – райони с население под 3000 жители, между 3000 и 25 000 жители и над 25 000 жители. За всеки тип населени места са анализирани начините на компостиране, които биха могли да бъдат приложени. Г-жа Божкова уточни, че за по-големите категорично се определят инсталации за компостиране, за най-малките се препоръчва домашно компостиране, а за средните по големина общини може да се предвиди комбинация от домашно компостиране и изграждане на инсталации за компостиране. Тя поясни, че в Националния план е определен оптимален капацитет на инсталациите и в него се посочва, че е най-добре той да е между 2000 - 20 000 тона на година. Г-жа Божкова допълни, че следващият документ, който потвърждава тези анализи, е разработеният преди 2 години в рамките на българо-австрийски проект „Модел за управление на биоразградимите отпадъци“, в който се разглежда децентрализираното компостиране. Като аргумент тя изложи, че този документ доказва, че не е оправдано да се инвестират средства в инсталации, които са по-малки от 1000 и 2000 тона на година и даде за пример Австрия, където оптималният капацитет за общински инсталации е 2700 тона. Г-жа Божкова обясни, че в Националния план е избран децентрализираният модел на компостиране и че в една от таблиците, приложени към него, са определени капацитетите на инсталациите – както за компостиране, така и за сепариране и депониране за всеки един от регионите. В заключение г-жа Божкова обобщи, че на база всички анализи, направени по време на изготвянето на трите документа, изводът се потвърждава – оптимално инсталациите трябва да са от 2000 до 20 000 тона на година и че не е икономически оправдано да се изграждат инсталации под 2000 тона. Допълни, че за населени места и общини с по-малък капацитет има други методи - като компостиране на място или домашно компостиране, които не изискват почти никакви разходи.

Г-жа Дрянкова благодари за предоставената информация и допълни, че има достатъчно много аргументи за избор на долната граница на капацитетите, допустими за финансиране. Тя припомни коментара на ЕК по повод предишни дискусии, че ще се търси разходоефективност при реализация на инвестициите. Г-жа Дрянкова уточни, че в направените анализи във всички стратегически документи, които формулират политиката на държавата в областта на управлението на отпадъците, ясно се казва, че решения под 2000 тона не биха били разходоефективни, тоест експлоатационните разходи ще са по-големи и няма да оправдаят направените инвестиционни разходи.

По отношение на другите коментари за това дали да се поставя ограничително условие за кандидатстване за общините, които са изградили регионални системи - г-жа Дрянкова

обърна внимание на няколко аспекта: изискването общината да е в регионално сдружение произтича от разпоредбата на чл. 24, ал. 9 на Закона за управление на отпадъците, според която общини, които не са се сдружили, няма да бъдат допустими за финансиране по европейски програми, национален бюджет или други източници на финансиране. Що се отнася до това дали на територията на дадения регион за управление на отпадъците следва да има или няма регионално депо - Цонка Дрянкова обясни, че УО е длъжен да гарантира, че остатъчният отпадък след компостирането ще отива на депо, което отговаря на нормативните изисквания. Тя добави, че е предвидено условие, според което в случай, че на територията на дадена община няма регионално депо, отговарящо на нормативните изисквания, тази община трябва да представи договор със собственика на регионално депо за обезвреждане на генерираните на нейна територия битови отпадъци.

По отношение на това дали да се постави ограничително условие да няма изградена или изграждаща се компостираща инсталация - г-жа Дрянкова обърна внимание, че компостиращите инсталации, които съществуват в момента или които са в процес на изграждане, са финансирани по ОПОС 2007-2013 г. Тя обясни, че съгласно правилата на регламентите на ЕС и съгласно чл. 27, ал. 1 на ПМС 119/2014 г. за допустимост на разходите, тези за изграждане на компостиращи инсталации в общини, които са били финансирани по друга програма, в това число по ОПОС 2007-2013 г., национален бюджет или друга донорска програма, не биха били допустими за възстановяване и не биха били допустими за финансиране по новата програма. Г-жа Дрянкова поясни, че това е т. нар. „клауза за двойно финансиране“ и че именно това стои зад изискването да няма изграждаща се или изградена компостираща инсталация в рамките на регионалните системи.

След направените уточнения, г-жа Дрянкова предложи да се премине към коментарите по методологията и критериите.

Думата за коментар поиска **Александра Бисерска** – сътрудник към парламентарната Комисия по европейските въпроси и контрол на европейските фондове. Тя постави въпроса дали е допустимо за общини, които са по-малки, от селски тип, и генерират сериозно количество зелени отпадъци, да изградят компостираща инсталация, която е извън предвиденията на регионалните сдружения и извън обхвата на планираното по предишната ОПОС.

В отговор **Яна Георгиева** припомни, че общината трябва да е член на регионално сдружение и се обърна към **Светлана Божкова** – член на КН от дирекция „Управление на отпадъците и опазване на почвите“ в МОСВ, за допълнителни коментари.

Г-жа Божкова поясни, че компостиращите инсталации ще бъдат за тези отпадъци, които са генерирани от бита и отделно от парковете и градините на територията на общината. Тя допълни, че в случая е задължение на земеделския производител (като генератор на отпадъка, който не е част от общинската система) да осигури място и начин за депониране или компостиране. Светлана Божкова уточни, че в насоките ясно ще бъде

дефиниран произходът на допустимите отпадъци и няма да бъдат включени задължения, които не са на кмета на общината по отношение на различни производители.

Г-жа Яна Георгиева допълни, че в случая става дума само за отпадъците, за които общината има ангажимент да организира събирането, извозването и третирането, тоест за зелени отпадъци, генерирани от домакинствата и за такива, които са съответно от паркове и градини.

Думата за изказване поиска **г-н Атанас Калчев, кмет на община Кричим и представител на Регионален съвет за развитие на Южен централен район за планиране**. Той изрази мнение, че отпадъците трябва да се преработват възможно най-близо до източниците на генериране. В отговор **Яна Георгиева** изрази съгласие и отбеляза, че отпадъците трябва да бъдат събирани възможно най-близо до източника, така че да е икономически изгодно както за хората, така и от гледна точка ангажиментите на общината.

Г-жа Малина Крумова – директор на дирекция „Системи за управление на средствата от ЕС“ в ЦКЗ направи коментар, свързан с това, че управлението на отпадъците не е единствено и само инструмент за финансиране на инсталации и инвестиции. Тя допълни, че важно при тези инсталации е не само да бъдат близо до този, който генерира отпадъка, но и да могат да се самоиздържат.

Петър Петров – главен експерт в отдел „Статистика на околната среда“ към НСИ – направи кратък коментар, свързан с това, че зелените и биоразградимите отпадъци е възможно да се оползотворяват на място, което е практика от години в малките населени места. Той допълни, че е възможно дори големите съоръжения да останат без ресурс, с който да бъдат захранвани. **Яна Георгиева** увери, че това е посоката, в която се работи – преди да се инвестира трябва да има гаранция за наличен ресурс за третиране.

Думата за коментар взе **г-н Кристиян Гавел - ГД „Регионална политика“ в ЕК**. Той отбеляза, че трябва да се възприеме подход, при който ще се постигнат най-ефективни резултати. Той изрази позицията на ЕК в полза на приоритета за изпълнение на по-крупни системи на първо място и едва след това да се премине към по-малки, като резултатите се постигат не непременно с пари и машини, а евентуално с кампании за разгласяване, както и с добри практики сред домакинствата в даден регион.

Г-н Емил Савов от НСОРБ взе думата, за да постави въпроса дали в рамките на регионалните сдружения е възможно да се закупува техника, която да обслужва компостираща инсталация. Той изрази мнение, че регионалните сдружения най-добре знаят какви технологии са необходими и кое е най-ефективно за съответната територия.

В отговор **Яна Георгиева** обърна внимание, че става въпрос за изграждане на инсталации на територията на общини, които с актуален морфологичен анализ могат да покажат, че е налично количество зелен отпадък, който може да бъде третиран. Тя уточни, че това не

означава само една компостираща инсталация и че към Националния план има таблица с общини, които влизат във всеки регион, заедно с информация за количеството произведен отпадък (в това число и зелен). Ръководителят на УО изрази убеденост, че с капацитет от 2000 тона е напълно постижимо за голяма част от общините да реализират ефективни проекти.

На възражението на **г-н Савов**, че в случая става въпрос за регионални сдружения, а не за общини, **г-жа Дрянкова** отговори, че се визират конкретни общини, които ще могат да кандидатстват индивидуално или в сдружение с други общини. Условие в законодателството е всяка една община да е част от регионално сдружение. Г-жа Дрянкова обясни, че ако това сдружение се състои от 5 или 10 общини, две общини могат да се сдружат така, че да покрият капацитета от 2000 тона и че в този случай става въпрос за капацитет, който всяка една община ще трябва да докаже въз основа на морфологични анализи.

Думата взе **г-жа Катерина Раковска - експерт защитени територии и Natura 2000, WWF**. Първото предложение, което тя направи, се отнася до модулната гъвкавост на съоръжението, тоест то да е адаптивно към променливи количества и потоци отпадъци и да може да работи и с малко, и с голямо количество. Друг критерий е да има ниско отрицателно въздействие върху околната среда. Тук се има предвид предимно управление на миризмите и при анализа на разходи и ползи да се отчитат инвестиционните разходи на тон инсталиран капацитет и оперативните разходи на тон приети отпадъци.

В отговор **г-жа Дрянкова** отбеляза, че предложенията ще бъдат прегледани и дискутирани и премина към обсъждане на коментарите от страна на **НСОРБ**.

Първият коментар на **НСОРБ** е по отношение на критерий номер 1 във връзка със срока за кандидатстване и доколко трябва да се оценява дали проектното предложение е подадено в срока за кандидатстване. Г-жа Дрянкова обясни, че този критерий произтича от факта, че през новия програмен период ще се кандидатства само през системата ИСУН и че процедурата няма да бъде затворена автоматично след изтичане на срока. Тя допълни, че бенефициентите ще могат да продължат да дават предложения чрез електронната система и по тази причина ще подлежи на оценка дали проектното предложение е подадено в срока за кандидатстване.

Становището на **НСОРБ** за критерии 4, 5 и 32 от оценка за допустимост е, че това са критерии, които касаят административното съответствие и в тази връзка **НСОРБ** предлага да бъдат преместени в първата част на критериите. В отговор на този коментар г-жа Дрянкова направи уточнението, че критерий 4 от оценката за допустимост има за цел да оцени дали имотите, посочени в документа за собственост са действително тези, върху които ще се изгражда площадката. Конкретният документ няма да бъде оценка по същество и няма да се прави проверка на съдържанието му и това е причината критерий 4 да е включен в оценката за допустимост.

Следващият коментар на **НСОРБ** касае критерий 5 – дали съответният кандидат не е кандидатствал по друга програма или с друго проектно предложение. Г-жа Дрянкова припомни, че през изминалия програмен период се е изисквала декларация, но сега с новите функционалности на ИСУН кандидатът ще трябва да отбележи, че не е кандидатствал с друго проектно предложение. Тя обясни, че в случая става дума за потвърждение и не се изисква отделен документ; това става с попълване на съответното поле в ИСУН, след което верността на подадените данни ще бъде удостоверена с електронен подпис от страна на бенефициента. Г-жа Дрянкова обясни, че подобно на критерий 4, целта на критерий 32 също е проверка по същество.

Следващите коментари, получени от **НСОРБ**, касаят критерий 6, 18, 23, 27 и 28 от оценка на допустимостта. Според становището на **НСОРБ** това са критерии за оценка на качеството на проектите и позицията на **НСОРБ** е, че същите трябва да бъдат заличени от тази част и да бъдат прехвърлени към техническата и финансовата оценка. Г-жа Дрянкова обърна внимание, че въпросните критерии поставят задължителни изисквания към проектното предложение, тоест без изпълнение на тези критерии самото проектно предложение няма да е допустимо за финансиране и ще бъде отхвърлено. Тя обясни, че поради тази причина критериите не могат да бъдат прехвърлени в техническата и финансовата оценка, тъй като критериите от техническата и финансовата оценка не са основание за отхвърляне на проекта.

Предложението на **НСОРБ** критерии 13 и 14 да се обединят и да бъдат включени с обща формулировка беше прието.

По отношение на критерий 20 от оценката на допустимост, **НСОРБ** предложи следната редакция: *„Дейностите по проекта не са физически завършени или изцяло осъществени преди подаване на съответното проектно предложение“*. Г-жа Дрянкова обясни, че в настоящата формулировка се говори за проект, докато формулировката на **НСОРБ** реферира към дейности. Тя предложи критерият да придобие следния вид: *„Проектът не е физически завършен преди подаване на проектно предложение“* и обясни, че предложената от **НСОРБ** формулировка означава, че разходите, които дадена община би направила във връзка с устройственото планиране или с екологичната оценка, няма да бъдат допустими за финансиране по програмата, тъй като те ще са приключили, защото са изискване при подаването на проектното предложение.

Г-жа Дрянкова прие следващото предложение да се въведе една междинна стъпка за критериите в раздел „Методика и работен план“ (която ще получи 3 точки) и допълни, че ще се формулира такава междинна стъпка.

По отношение на критерий 6, отново в критериите за физическа и финансова оценка, становището на **НСОРБ** е, че предложените два подкритерия са предмет на оценката за административно съответствие и допустимост и в тази връзка предложението на **НСОРБ** е този критерий да отпадне. **Г-жа Дрянкова** обясни, че предложението не може да бъде прието, тъй като задължителната проектна готовност, която включва прединвестиционно

проучване, устройствено планиране, анализ за разходи и ползи и идейния проект, не включва наличието на разрешителни документи. Тя обърна внимание, че оценката за въздействие върху околната среда (ОВОС) и екологичната оценка не са разрешителни режими, а съгласувателни процедури. Поради тази причина става въпрос за разрешително за строеж или за разрешителни, които произтичат от законодателството.

Следващият коментар на **НСОРБ** се отнася до критерий 1 в частта за техническата и финансовата оценка. Предложението на **НСОРБ** е този критерий да се включи в обхвата на критериите за допустимост, тъй като според Сдружението той определя горната граница на размера за БФП. Следващото предложение е да бъдат включени критерии, които да оценяват доколко са необходими и финансово обосновани и съпоставими с ефекта отделните категории разходи, посочени в бюджета. В отговор на тези предложения **г-жа Дрянкова** обясни, че критерий 1 има за цел да насърчи подаването на по-разходоефективни проектни предложения. Тя поясни, че критерият ще бъде преформулиран като се въведе долна и горна граница за капацитет със съответния горен праг за финансиране; ще отпадне долната граница на БФП.

Предложението на **НСОРБ** да се сложи минимален брой точки за съответствие и устойчивост в частта за техническата и финансовата оценка беше прието. **Г-жа Дрянкова** обясни, че ще се обмислят изискванията за минимален брой точки или процент, който да бъде приложен за всеки от разделите, както е в изискванията по ПМС. На въпроса на **г-н Савов**, свързан с транспортните средства при вече изградени инсталации, **г-жа Дрянкова** отговори, че не се предвижда закупуването отделно на контейнери и превозни средства за отпадъци. В заключение тя допълни, че ревизираните критерии в контекста на получените коментари ще бъдат изпратени до членовете на КН.

Г-жа Яна Георгиева предложи да се премине към обсъждане на критериите по двете процедури, предвидени в сектор „Води“, започвайки с т. нар. „ранни проекти“. Тя обясни, че в рамките на ОПОС има записано изключение – ще може да започне изпълнение и съответно финансиране на ранни проекти, за които бенефициенти ще бъдат общините и за които няма изискване за наличие на готово разработено РПИП. Това са проектите на общините Асеновград, Пловдив, Добрич и Плевен – проекти, подготвени в рамките на предишния програмен период, които са били обект на оценка от страна на ЕК. **Г-жа Георгиева** обясни, че някои от тези проекти вече са с избрани изпълнители и трябва да се оцени дали отговарят на критериите за допустимост на разходите и на дейностите, съгласно новия програмен период. В допълнение тя отбеляза, че другата група проекти, които са формулирани като „ранни“, включва до 5 проекта, които са на обща стойност до 5% от ресурса на оста. Това са проекти, подготвени в рамките на ОПОС 2007-2013 г., които са за агломерации над 10 000 е. ж. на територията на консолидирани ВиК оператори. Изискването е тези проекти да преминат предварителен преглед от страна на Джаспърс (Jaspers) и в случай, че имат положително становище от техническа и икономическа гледна точка, да бъдат предложени за финансиране. **Г-жа Георгиева** уточни, че процедурата е на директно предоставяне към конкретни бенефициенти, с общ ресурс - за компонент 1 (това

са първите 4 проекта) близо 400 млн. лв. и за компонент 2 – близо 117 млн. лв. Тя отбеляза, че получените коментари са от страна на **МРРБ**, **НСОРБ** и **ЦКЗ** и предложи вносителите да представят накратко своите предложения.

Първ думата взе **зам. министърът на регионалното развитие и благоустройството Николай Нанков**. Предложението от страна на **МРРБ** е внасянето на допълнително условие за допустимост на проектите, което да е наличието на асоциирано партньорство между Асоциацията по ВиК и конкретния ВиК оператор, обслужващ обособената територия. По този начин ще се осигури бъдещ механизъм за обособяване на приходите, отчитащ пълната амортизация на активите, включително тези, финансирани с всякакъв вид публичен ресурс – европейски или национален.

В отговор **г-жа Георгиева** прие отправеното предложение и коментира, че е логично да бъде добавено допълнително условие като изискване за допустимост. Тя даде думата на **г-н Савов** от **НСОРБ**, който изрази становище, че прединвестиционните проучвания трябва да се направят възможно най-бързо с оглед на изминалите вече две години от програмния период.

Г-жа Малина Крумова отбеляза, че коментарите от страна на **ЦКЗ** са по-скоро технически, свързани с разместване на критерии и с изясняване съдържанието на някои от критериите за допустимост и те вече са дискутирани в оперативен порядък.

Думата поиска **г-жа Ирина Вангеле – представител на ГД „Регионална политика”, ЕК**. Нейният коментар беше свързан с общата информация по поканата за проектни предложения. Според нея, ограничението за максимална стойност на допустимите разходи ще ограничи възможностите за реализирането на големи проекти и трябва да бъде премахнато. Г-жа Вангеле изрази позиция, че когато става дума за съоръжения за питейна вода трябва да се даде приоритет на инвестиции, които да направят системата по-ефективна, отколкото да се инвестира в нови съоръжения за питейна вода.

Г-жа Яна Георгиева допълни, че предложенията от страна на **ЕК** ще бъдат проучени и дискутирани, така че да се гарантира одобряването на качествени проекти. Това ще бъде и част от писмената процедура, на която ще бъдат предложени и ревизираните критерии.

Думата взе **г-жа Росица Петрова – дирекция „Управление на водите“ в МОСВ**. Предложението от страна на дирекция “Управление на водите” е свързано с един допълнителен критерий, който е идентифициран в насоките за интегриране на политиката по околна среда и политиката по изменение на климата. Тя отбеляза, че проектите, предложени в двете процедури, заедно с бъдещите проекти представляват значим натиск върху водите, и е важно да се включи нов критерий в критериите за качество – проектът да предвижда изграждането на автоматична система за непрекъснат мониторинг на пречистените отпадъчни води. Предложението е с цел да се осигурят данни за реалния товар от замърсяващи вещества върху водите и да е възможно да се приложи по-точно принципът „замърсителят плаща“.

Г-жа Георгиева увери, че политиките за опазване на околната среда и по изменение на климата ще бъдат интегрирани в рамките на критериите за оценка на проектните предложения и че следва допълнително да се прецени дали това е най-точният критерий.

За коментар думата поиска г-н Ивайло Стоянов от Управляващия орган на Оперативна програма „Региони в растеж“ (ОПРР). Той припомни, че общините Пловдив, Асеновград, Добрич и Плевен ще имат възможност да разработват проекти за подобряване на градската среда, в това число улични мрежи през новия период по ОПРР. В тази връзка г-н Стоянов препоръча на УО на ОПОС да обърне внимание на общините, че по ОПРР ще може да правят градска среда и да ги насърчи да изпълняват проектите времево и технологично така, че да няма проблем при координацията на изпълнението. Той увери, че от своя страна и **МРРБ** ще обърне внимание на същите четири общини, когато те подготвят инвестиционните си програми за градска среда.

В отговор **г-жа Георгиева** изрази готовност за взаимна координация на действията на двата управляващи органа, така че да не бъде възпрепятствано изпълнението на проектите.

Ръководителят на УО предложи да се премине към следващите критерии, свързани с подготовката на РПИП.

Г-жа Георгиева обърна внимание на нуждата от подготовка на 15 прединвестиционни проучвания – 14 от които за консолидирани ВиК оператори, за които бенефициент ще бъде МРРБ. Тя допълни, че ще трябва включително да се надгради това, което е направено като регионален ПИП и за територията на Смолян и обясни, че за София, като специфична територия, в която има концесия, ще се подготви отделен РПИП. За подготовката на 14-те РПИП бенефициент ще бъде МРРБ, а за този на град София - Столична община. Ръководителят на УО изрази желание за по-бързо стартиране на процедурата за тези проектни предложения, тъй като това ще постави основата на бъдещите инвестиции в сектора. Г-жа Георгиева акцентира върху наличието на два компонента и че на практика това ще бъдат две процедури – една покана към МРРБ и една към Столична Община (СО), за да подадат проектни предложения. Процедурата е на директно предоставяне с конкретен бенефициент. Тя припомни поставените срокове – МРРБ трябва да подаде проектно предложение до 30.09.2015г., а СО – до края на 2015 г. Г-жа Георгиева поясни, че това не възпрепятства МРРБ да стартира процедурата за избор на изпълнител, който да подготви регионалните ПИП, тъй като между двете министерства вече е подписано предварително споразумение, с което МОСВ поема ангажимент да отправи покана за подаване на проектно предложение с конкретен обхват, съдържание и финансиране.

Последвалите коментари по критериите бяха от страна на **МРРБ, НСОРБ и ЦКЗ.**

Думата за коментар взе **зам.-министър Николай Нанков.** Той изрази становище, че РПИП са една изключително важна, неразделна част от водната реформа и че те, заедно с всички останали дейности, описани от г-жа Жекова в представянето на ИГРП, са

обективно продължение на дейностите по настоящия успешен проект – подкрепа за ВиК реформата, реализирана по ОПОС 2007-2013 г. Становището на МРРБ е, че тези дейности са неразривно свързани и би трябвало да се реализират успоредно, в една последователност и в кратък времеви хоризонт. Той обобщава, че след проведени работни срещи с партньорите от УО на ОПОС и представителите на ЕК, позицията на МРРБ е, че проектът за регионалното инвестиционно планиране и за подкрепа на ВиК реформата трябва да се изпълнява в цялост с оглед на това, че дейностите в него са взаимосвързани като неразделна част от водната реформа. Г-н Нанков допълни, че включването на 6 територии с неконсолидиран ВиК оператор е един стимул, който би подпомогнал обособените територии да се консолидират. След съгласието на тези общини да се обединят с държавните ВиК, те ще изготвят своите РПИП. Заместник-министърът на регионалното развитие и благоустройството отбеляза, че трябва да се прецени кога най-рано може да се очаква покана и за всички останали дейности. Той изрази убеденост, че МРРБ има необходимия вътрешно - административен капацитет и подготовка за изпълнение на всички процедури и графици, така че да подходи прагматично с паралелното стартиране и изпълнение на целия набор от предложени дейности. Г-н Нанков изрази опасение, свързано с евентуалната невъзможност да се реализират качествено и бързо заложените дейности, ако се стартира само с инвестиционното планиране (за 14+1 РПИП).

В отговор **г-жа Георгиева** потвърди, че първоначалните разговори и обсъждания с МРРБ са били във връзка с подготовката на едно общо проектно предложение, в което да бъдат разписани дейности по подготовка на РПИП и други дейности, чиято обща цел е накрая да се подготвят качествени проекти за финансиране. Целта е в рамките на един проект да има дейности, свързани с подкрепата, която МОСВ оказва на МРРБ за реализиране на водната реформа и която ще продължи и след подготовката на РПИП. Г-жа Георгиева изрази позицията на УО на ОПОС, че от гледна точка на административната тежест по управлението на един проект е по-добре дейностите да бъде в рамките на едно проектно предложение. Задължително обаче е в това проектно предложение да има ясно разделение на функциите на екипа за управление – да е ясно кои хора за каква част от дейностите отговарят и да има отделни екипи, които да движат съответните две направления в рамките на проектното предложение. Ръководителят на УО акцентира върху това, че е важно да се гарантира разделение на линиите за докладване и следене изпълнението на проекта и допълни, че най-важният приоритет е успехът на водната реформа. Г-жа Георгиева даде думата на представителите на ЕК за коментар по темата.

Г-н Теплански коментира, че има ясна нужда да се поддържа реформата и всички дейности, които са включени в изграждането на един устойчив воден сектор. Допълни, че е взето решение проектите проучвания да бъдат изпълнени от МРРБ, което е основно звено в реформата на водния сектор и за изпълнението на проекта. Той уточни, че процедурата има ясно разписани цели, различни технически, стопански и екологични показатели и че СО има своите изисквания. Според него това изисква наличието на по-ясен процес на проследяване, отколкото предвидения в момента. Г-н Теплански изрази

притеснение от възникването на проблем при изпълняването на проекта и предложи мерки за опростяване на процеса както за бенефициентите, така и за изпълнителите и за органите, които следят изпълнението на проекта. В коментарите си той обърна внимание и на критериите за подбор. Според него е много важно да се определи ясно протичането на проекта, да се отреди подходящ бюджет за всяка дейност и да не се пренебрегва техническият аспект. Г-н Теплански бе категоричен, че не бива да се пести ресурс, ако са необходими технически дейности, в резултат на които да се реализират най-разходооефективните системи. Важно според него е да се разгледа административният капацитет на бенефициентите и да се предвиди възможност в случай на нужда от повишаване този капацитет.

В отговор на направените коментари **г-жа Георгиева** отбеляза, че както дейностите за подготовка на РПИП и съпътстващите дейности, така и тези, които са свързани с подпомагане изпълнението на реформата, по своята същност са техническа помощ. Тя обясни, че от тази гледна точка критериите за оценка на проектните предложения биха могли евентуално да бъдат доразработени така, че ако има едно проектно предложение с общ обхват, тези критерии да обхващат и да оценяват отделните дейности.

Тя отбеляза, че обсъжданите коментари, получени от страна на Комисията, се нуждаят от допълнителна обработка и отговорите по тях ще бъдат изпратени в писмен вид. Г-жа Георгиева добави, че съвместната идея с МРРБ може да бъде доразвита, преди да се започне писмена процедура за одобряване на критериите.

Емил Савов от НСОРБ взе думата за да постави въпрос, свързан с разликата от 30 млн. лв. по компонент 1 спрямо заложеното в ИГРП. **Г-жа Георгиева** обясни, че тази разлика е поради факта, че предварителният вариант на ИГРП включва целия проект по първоначално предложение от МРРБ, заедно с дейностите за подпомагане на реформата, докато настоящият вариант е само за дейности, свързани с РПИП.

Г-жа Крумова представи накратко два коментара по критериите – първият във връзка с критерий 1 от оценката за качество. Според **ЦКЗ** е добре да бъде заложено, че действията на кандидата ще доведат до подготвяне на проектни предложения, които отговарят на регионалния подход и да се разпише какъв тип точно трябва да са тези проектни предложения, за да е ясно какво се цели с тази процедура и съответно целта да бъде постигната. Второто предложение е свързано с критерий 5. Г-жа Крумова изрази съображението си, че понятието „*условията за партньорство*“ е с доста разширена формулировка, която може да бъде интерпретирана по различни начини. Според нея важното е да се гарантира, че заинтересованите страни в този процес са ангажирани и предложи текстът да бъде преформулиран в тази посока, тоест да се каже, че проектното предложение се изготвя *при ангажиране на всички заинтересовани страни*, което би било от съществено значение за успеха на процедурата.

Г-жа Яна Георгиева увери, че ще се гарантира спазването на принципа за партньорство със заинтересованите страни и прие коментарите като резонни с оглед на това, че ще допринесат за по-добро качество на критериите.

Коментар пожела да направи **г-жа Веселина Георгиева - член на Българска асоциация на консултантите по европейски програми (БАКЕП)**. Тя отбеляза, че според общата информация, предоставена за тази процедура, е предвиден максимален срок за изпълнение на проекта 42 месеца, от които 6 месеца необходимо време за документално приключване. Г-жа Георгиева допълни, че според така представената информация това означава, че реално проектът ще бъде изпълняван в рамките на 36 месеца и 2016, 2017 и 2018 г. ще бъдат използвани за подготовка на РПИП и идейни проекти, а след това за изпълнение ще останат две години до края на програмния период. В тази връзка тя отправи предложение да се преосмисли срокът за изпълнение на проекта, за да не се случи така, че инвестициите да не могат да се вметят в сроковете за изпълнение.

В отговор г-жа Яна Георгиева поясни, че периодът за допустимост на разходите е 2023 г. и даде думата на зам. министър Нанков да разкаже повече какво представлява регионалното проучване и какво следва да бъде направено оттук нататък. Тя допълни, че ако процесът следва планираните срокове и дейности, това означава, че през 2018 г. би трябвало да има избран бенефициент, сключен договор за БФП с него и тогава да се започне търгуване. Това би означавало, че ще има 4 години за строителство. Г-жа Георгиева се съгласи, че отново основната част от строителството ще бъде струпана в края на програмния период. Относно продължителността- тя коментира, че 18 месеца е максимално съкратеният срок по разработването на РПИП. Допълни, че след това предстоят други процедури, които трябва да бъдат извършени, за да може накрая да има проектно предложение, включително оценка на проекта.

Зам. министър Нанков уточни, че коментираният дълъг срок е срокът за изпълнение на проекта, заложен в ИГРП с всички останали дейности. Той отбеляза, че общата цел е в средата на 2017 г. (второ-трето тримесечие) да има завършени РПИП, на база на които да се подписват договори с бъдещи бенефициенти и да започне търгуване и контракуване. Относно коментарите на ЕК – г-н Нанков се съгласи, че всички техни аргументи са обективни и няма как да не бъдат приети. Той изрази опасение, че ще се появи трудност относно цялостното изпълнение на заложените цели за изпълнението на водната реформа, по-конкретно по отношение на всички останали дейности, свързани с преценка на ВиК активите, на всички обучения, консултантска помощ и други дейности за повишаване капацитета на асоциациите по ВиК. Г-н Нанков изрази и притеснението си, че всички тези дейности няма да вървят паралелно с РПИП. В тази връзка той предложи да се помисли за второ проектно предложение с втора покана, която да обхваща всички останали дейности.

Г-жа Яна Георгиева отговори, че УО иска да има гаранция, че МРРБ има съответния капацитет за изпълнението на групата дейности, без значение дали проектното

предложение е едно или са две, и този капацитет да се гарантира със съответния човешки ресурс. Тя допълни, че не е проблем при необходимост да бъдат пуснати за съгласуване на КН допълнителни критерии за второ проектно предложение.

Зам. министър Николай Нанков изрази позиция, че по-добрият вариант за МРРБ е да се върви в посока на един проект, с включени всички дейности.

Г-жа Яна Георгиева увери, че от технологична гледна точка няма пречка да се подготви още един набор от критерии, да се пуснат за второ проектно предложение, така че да няма никакви забавяния и притеснения, че реформата ще остане неподкрепена.

Г-жа Георгиева пристъпи към следващата точка от дневния ред и даде думата на г-жа Добринка Караджова, началник на отдел „Координация, комуникация и техническа помощ“ в ГД ОПОС за представяне на Годишния план за действие в съответствие с Националната комуникационна стратегия.

Ръководителят на УО на ОПОС г-жа Яна Георгиева благодари на всички за активното участие. Тя изрази увереност, че дискусиата ще продължи под формата на отделни работни групи и че Управляващият орган ще работи все по-активно с Комитета за наблюдение за постигането на конструктивен диалог. С това г-жа Георгиева закри първото заседание на Комитета за наблюдение на ОПОС 2014-2020 г.

Взети решения:

- 1. Комитетът за наблюдение на ОПОС 2014-2020 г. одобри Вътрешни правила за работа на Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ и Кодекс на поведение на Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“.**

Списък на присъствалите:

Членове и заместници в Комитета за наблюдение:

1. Г-жа Ивелина Василева – министър на околната среда и водите и председател на КН на ОПОС 2014-2020 г.
2. Г-жа Яна Георгиева – главен директор на главна дирекция „Оперативна програма „Околна среда”
3. Г-жа Мария Лазарова – заместник – главен директор на главна дирекция
4. Г-жа Светлана Жекова – заместник – главен директор на главна дирекция „Оперативна програма „Околна среда”
5. Г-жа Росица Петрова – държавен експерт в отдел „Управление на речните басейни“, дирекция „Управление на водите”
6. Г-жа Славей Стоянова – директор на дирекция „Управление на отпадъците и опазване на почвите”
7. Г-жа Светлана Божкова – и.д. началник отдел „Битови, биоразградими и строителни отпадъци“, дирекция „Управление на отпадъците и опазване на почвите”
8. Г-жа Боряна Каменова – директор на дирекция „Политика по изменение на климата“
9. Г-жа Силвия Димитрова – началник на отдел „Оценка на въздействието върху околната среда и екологична оценка“, дирекция „Превантивна дейност”
10. Г-жа Геновева Господинова – главен експерт в отдел „Натура 2000”, дирекция „Национална служба за защита на природата”
11. Г-н Христо Стоев – държавен експерт в отдел „Стратегия и програми за околната среда”, дирекция „Политики по околна среда”
12. Г-жа Мариела Григорова – старши експерт в отдел „Стратегия и програми за околната среда”, дирекция „Политики по околна среда”
13. Г-н Иван Ангелов – директор на дирекция „Опазване чистотата на въздуха“
14. Г-жа Детелина Пейчева – държавен експерт в отдел „Международно сътрудничество”, дирекция „Координация по въпросите на Европейския съюз и международно сътрудничество”
15. Г-жа Ренета Георгиева – и.д. Изпълнителен директор на Предприятие за управление на дейностите по опазване на околна среда
16. Г-жа Мадлена Станимирова – началник на отдел „Мониторинг на биологичното разнообразие, горските екосистеми и почвите“, дирекция „Мониторинг и оценка на околната среда“, Изпълнителна агенция по околна среда
17. Г-н Николай Нанков – заместник министър на регионалното развитие и благоустройството
18. Г-жа Невена Иванова – старши експерт в отдел „Развитие на водоснабдяването“, дирекция „Водоснабдяване и канализация“

19. Г-жа Александрина Димитрова – началник на отдел „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“, дирекция „Енергийни стратегии и политики за устойчиво енергийно развитие“
20. Г-жа Валентина Илиева – държавен експерт в отдел „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“, дирекция „Енергийни стратегии и политики за устойчиво енергийно развитие“
21. Г-жа Велина Попова – държавен експерт в отдел „Програмиране, наблюдение и оценка на оперативната програма“, главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“
22. Г-жа Ирина Иванова – старши експерт в отдел „Програмиране и планиране“, Главна дирекция „Европейски фондове, международни програми и проекти“
23. Г-жа Галина Василева – директор на дирекция „Координация на програми и проекти“
24. Г-жа Светомира Калоянова – държавен експерт в отдел „Наблюдение и оценка“, Главна дирекция „Структурни фондове и международни образователни програми“
25. Г-н Станислав Стефанов – главен експерт в отдел „Национални стратегии и програми за развитие“, дирекция „Икономическа и финансова политика“
26. Г-жа Мария Веселинова – началник на отдел „Публично финансиране на реалния сектор и държавни помощи в чувствителни отрасли“, дирекция „Държавни помощи и реален сектор“.
27. Доц. Соня Чехларова – Симеонова – главен експерт в дирекция „Развитие на селските райони“, отдел „Конкурентоспособност на земеделието“
28. Г-н Николай Цанков – главен експерт в отдел „Програма за морско дело и рибарство“, дирекция „Морско дело и рибарство“, УО на Програма за морско дело и рибарство
29. Д-р Иво Атанасов – държавен експерт в дирекция „Държавен здравен контрол“
30. Г-жа Милка Нанова – и.д. директор на дирекция „Програми и проекти в туризма“
31. Г-жа Любомира Раева – специалист в отдел „Международно сътрудничество, НАТО, ЕС и Хуманитарни операции“ в Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“, МВР
32. Г-н Ангел Сираков – началник на отдел „Координация на Структурните инструменти“, дирекция „Програмиране на средствата от ЕС“
33. Г-жа Малина Крумова – директор на дирекция „Системи за управление на средствата от ЕС“.
34. Г-жа Ивет Баева – държавен експерт в дирекция „Икономическа и социална политика“
35. Г-н Цветан Владиков – държавен експерт в дирекция „Координация по въпросите на Европейския съюз“.
36. Г-н Атанас Добрев – заместник – изпълнителен директор на ДФ „Земеделие“
37. Г-жа Анна Петракиева – главен експерт в дирекция „Гори и лесовъдни дейности“
38. Г-н Петър Петров – главен експерт в отдел „Статистика на околната среда и енергетиката“, дирекция „Макроикономическа статистика“

39. Г-н Емил Савов – заместник – директор на Национално сдружение на общините в Република България
40. Г-жа Таня Христова – кмет на община Габрово и представител на Регионалния съвет за развитие на СЦР за планиране
41. Г-жа Донка Иванова – областен управител на област Шумен и представител на Регионалния съвет за развитие на СИР за планиране
42. Г-н Атанас Калчев – кмет на община Кричим и представител на Регионалния съвет за развитие на ЮЦР за планиране
43. Г-жа Ренета Василева – експерт към направление „Социална защита, безопасност и здраве при работа“, Конфедерация на независимите синдикати в България
44. Г-н Александър Загорев – конфедерален секретар Конфедерация на труда „Подкрепа”
45. Г-жа Илиана Павлова – Българска стопанска камара
46. Г-н Красимир Дачев – член на УС на Българска търговско-промишлена палата.
47. Г-жа Беата Папазова – съветник по европейска интеграция и проекти в Българска търговско – промишлена палата
48. Г-н Иван Иванов – експерт в Асоциация на индустриалния капитал в България
49. Г-н Тонко Петков – експерт в Асоциация на индустриалния капитал в България
50. Проф. д-р Мартин Банов – заместник - директор на Институт по почвознание агротехнологии и защита на растенията „Никола Пушкаргов“, Селскостопанска академия
51. Г-жа Виолета Антонова – председател на Българска асоциация за невромускулни заболявания.
52. Г-н Георги Йотов – председател на Управителния съвет на „Сдружение за социална подкрепа и развитие и бизнес реализация на личността – Диона“ – гр. Враца
53. Г-н Стефан Савов – Сдружение „Организация за научно практическо развитие на студентите“
54. Г-жа Веселина Георгиева – член на Българска асоциация на консултантите по европейски програми (БАКЕП)
55. Г-жа Катерина Раковска – координатор на програма „Защитени територии и Natura 2000“ в сдружение „ВВФ - Световен фонд за дивата природа, Дунавско - карпатска програма“
56. Г-н Дончо Иванов – председател на Управителния съвет на сдружение „Коалиция за устойчиво развитие“

Наблюдатели в Комитета за наблюдение:

1. Г-жа Ирина Вангеле –ГД „Регионална политика”, ЕК
2. Г-н Марек Теплански - ГД „Регионална политика”, ЕК
3. Г-н Кристиан Гавел - ГД „Регионална политика”, ЕК
4. Г-жа Славица Добрева – ГД „Околна среда“, ЕК

5. Г-н Ишван Хайнцингер – Европейска инвестиционна банка
6. Г-жа Виолета Николова – държавен одитор в дирекция „Одитна дейност”
7. Г-жа Ваня Стойнева – държавен експерт в отдел „Сертификация и финансово управление на Кохезионния фонд“, дирекция „Национален фонд”, Министерство на финансите
8. Г-жа Валерия Методиева – Нацева – главен експерт в отдел „Методология, анализ и законодателство”, дирекция „Методология, анализ и контрол на обществените поръчки”.
9. Г-жа Боряна Борисова – гл. експерт АПИ
10. Г-жа Татяна Чичоварова – гл. експерт АПИ
11. Г-н Ивайло Стоянов – старши експерт в ГД ПРР, МРРБ
12. Г-жа Моника Дандулова – ПСЕС, Администрация МС
13. Г-н Янчо Калоянов – зам. кмет община Стара Загора
14. Г-жа Милена Димитрова – община Стара Загора
15. Г-жа Десислава Стойкова – НСОРБ
16. Г-жа Боряна Борисова – МРРБ
17. Г-н Здравко Младенов – Гражданско сдружение „Хармония“
18. Г-н Валентин Йовев – Съюз за стопанска инициатива
19. Г-жа Александра Писарска – Комисия за наблюдение на европейските фондове към НС

Одобрил:

ЯНА ГЕОРГИЕВА

ГЛАВЕН ДИРЕКТОР НА ГД ОПОС

(съгласно Заповед No РД-ОП-52/19.06.2015 г.)